מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את סיפור החייאת השפה העברית בעקבות אליעזר בן-יהודה
- לתרגל זיהוי שורשים ומשפחות מילים
- להכיר מילים שחידש בן-יהודה ולהבין למה היה צריך לחדש אותן

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – שאלות הבנה

1. א – אליעזר בן-יהודה
2. ב – ירושלים

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הוא רצה שהעברית תהיה שפה מדוברת וחיה.
2. נכון – זה ההגדרה הבסיסית של שורש בעברית.

חלק ג' – שורשים ומילים חדשות

1. כת"ב
2. עיתון

חלק ד' – התאמת מילים חדשות למשמעותן

1 – ב (דף חדשות יומי)
2 – ג (קינוח קר ומתוק)
3 – א (כלי רכיבה דו גלגלי)

חלק ה' – סדרו את שלבי החייאת השפה

1. בן-יהודה עולה לארץ ישראל ומחליט לדבר רק עברית בבית
2. הוא מתחיל לאסוף ולתעד מילים חדשות לעברית
3. הוא כותב את המילון הגדול של השפה העברית

חלק ו' – כתיבה קצרה

1. יש להסביר שהעברית הישנה לא כללה מילים למושגים חדשים כמו חפצים יומיומיים או טכנולוגיה, ולתת דוגמה כמו עיתון, אופניים או גלידה.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- בדקו ששורש בן שלוש אותיות והמילים אכן שייכות אליו
- התלמיד.ה מזהה שהוועד החליט על מילים חדשות בעברית
- דוגמה תקינה כמו עיתון, מילון, גלידה, אופניים או מגבת

טיפים להפעלה:

- אפשר לקשר את הדף לפעילות חדר הבריחה כהכנה או כסיכום
- מומלץ לאפשר עבודה בזוגות בחלק השורשים כי הוא מאתגר יותר
- ניתן להשמיט את הפריטים המסומנים עבור הגרסה המונגשת

דף תרגול: אליעזר בן-יהודה והחייאת העברית

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נלמד על אליעזר בן-יהודה והמאבק להחזיר את העברית לשפה מדוברת, נתרגל שורשים ומשפחות מילים, ונכיר כמה מהמילים שהוא חידש.

בנק מילים: עיתון | כת"ב

1 חלק א' – שאלות הבנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי היה היזם המרכזי בהחייאת השפה העברית כשפה מדוברת?

א) אליעזר בן-יהודה ב) חיים נחמן ביאליק ג) זאב ז'בוטינסקי

2. באיזו עיר עבד בן-יהודה על המילון הגדול שלו?

א) תל אביב ב) ירושלים ג) יפו

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בן-יהודה רצה שהעברית תישאר רק שפת כתיבה של ספרי קודש.	☐	☐
2	שורש הוא קבוצת אותיות שמהן בונים מילים ממשפחה אחת.	☐	☐

3 חלק ג' – שורשים ומילים חדשות

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה "מכתב" שייכת למשפחת השורש _____ .

2. בן-יהודה חידש את המילה _____ כדי לתאר דף חדשות יומי.

4 חלק ד' – התאמת מילים חדשות למשמעותן

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עיתון	___	**א.** כלי רכיבה דו גלגלי
2. גלידה	___	**ב.** דף חדשות יומי
3. אופניים	___	**ג.** קינוח קר ומתוק

5 חלק ה' – סדרו את שלבי החייאת השפה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	הוא מתחיל לאסוף ולתעד מילים חדשות לעברית
☐	הוא כותב את המילון הגדול של השפה העברית
☐	בן-יהודה עולה לארץ ישראל ומחליט לדבר רק עברית בבית

6 חלק ו' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה היה צריך לחדש מילים חדשות בעברית בזמנו של בן-יהודה, ותנו דוגמה אחת למילה שהוא חידש.

כרטיס יציאה

כתבו שורש אחד ושתי מילים מאותה משפחה.

מה היה תפקידו של ועד הלשון העברית?

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️